

MdR, NOS Jazzgeschiedenis, deel 104. Na de Territory Bands en Count Basie houd ik mij sinds deel 85 bezig met de periode 1936-begin 1940. Bij de grote orkesten uit die tijd, de Big Bands, geen Tommy en Jimmy Dorsey, geen Artie Shaw en Glenn Miller. Want die mochten in hun tijd dan wel enorm populair zijn bij het publiek, jazz-geschiedenis hebben zij niet gemaakt, daarom bleven die en andere orkesten buiten beschouwing. Inmiddels ben ik doende met de kleine formaties uit '36-'40, (de vorige aflevering sloot af met de groepen uit Duke Ellington's Orkest), en daarbij geldt natuurlijk hetzelfde. Dus geen Johnny Dodds, Sidney Bechet of Eddie Condon, want ~~noogmaals~~ -noogmaals- die musici speelden toen in de ontwikkeling geen rol, hoe leuk of diep of wat dan ook hun muziek vaak was. Ik voorzie nu al dat ik nog minstens drie jaar met deze NOS Jazzgeschiedenis bezig ben, als ik mij niet zou beperken tot musici die in hun tijd de richting bepaald blijken te hebben, wordt dit project ~~waarschijnlijk~~ ^{geht} uitzichtloos. Met regelmaat zult u overigens vrij populaire jazzmuziek tegenkomen. Fats Waller and his Rhythm bijvoorbeeld, een groepje dat als geheel ook niet echt jazzgeschiedenis maakte ~~na~~ met de beperking die ik mij daarbij stel, maar Waller zelf werd door de pianisten in zijn tijd zeer hoog aangeslagen, alle collega's luisterden naar hem en pikten ideeën ~~van hem~~ op. Dat is weldegelijk geschiedenis maken. Na dit verhaal zal het duidelijk zijn dat de zogenaamde Revival beweging die aan het eind van de jaren dertig inzette en waarbij het gaat om het al of not niet authentiek pogen te spelen van jazz uit vooral de jaren twintig, dat die Revival in deze geschiedenis niet aan bod komt.

Kleine formaties uit de periode 1936-1940. De vier uit Duke Ellington's Orkest maakten alleen platen, ze traden nooit op. Vandaag begin ik met groepen die 'echt bestonden' - die ~~wat~~ platen maakten, vaste engagements hadden en door hun muziek de koers van de jazzontwikkeling mee bepaalden. Om te beginnen als centrale figuur: violist Stuff Smith.

plaat 1 Teddy Wilson a/h Orchestra: I got rhythm (Gershwin)
A/1 - 3:06 - Jazz Archives JA-15

Stuff Smith heette eigenlijk Hezekiah Leroy Gordon. Hij werd 14 augustus 1909 geboren in Portsmouth, Ohio, waar zijn vader amateur musicus was. Op zijn 7e kreeg hij een door Pa zelf gemaakte viool, later een echte waarmee hij als 12-jarige in het orkest van zijn vader mocht meespelen - of moest, net als Lester Young in de band van zijn Papa. Kinderarbeid dus. Hij kreeg de kans

muziek te studeren aan de Johnson C. Smith University in North Carolina, in 1924 gaat hij als musicus het vak in, wij troffen hem in deel 65 van deze geschiedenis aan bij de territory band van Alphonso Trent, 1928. Dat jaar ging hij weg bij Trent, was even in New York, maar bleef tot ~~maxim~~ ^{eind} '30's voornamelijk in Boston waar hij een kwintet had met daarin trompettist Jonah Jones. Deze groep werd gecontracteerd ~~max~~ in de Onyx Club aan 52nd Street, maar in de opname daarnet hoorde u die nog niet, Stuff Smith trad daarin als gast op bij de ~~gram~~ grammofoonplaat-combinatie van Teddy Wilson. De datum was 25 november 1936, de musici waren Jonah Jones-trompet, Stuff Smith-viol, Ben Webster-tenorsaxofoon, Teddy Wilson-piano, Lawrence Lucie-gitaar, John Kirby-bas, Cozy Cole-drums. Behalve Smith zelf kwamen Jonah Jones en Cozy Cole uit de groep in de Onyx. En die klonk zo.

plaat 2 Stuff Smith a/h Onyx Club Boys: Upstairs (Stuff Smith)
A/3 - 2:55 - Brunswick 87 525

Dit swingstukje van Stuff Smith heet "Upstairs", het werd 4 mei 1937 door Decca in New York City opgenomen die het septet op de plaat deze naam mee-gaf: Stuff Smith and his Onyx Club Boys, en u weet wanneer dat 'boys' op deze manier gebruikt werd, het zeker in die tijd in feite 'nigger' betekende. Jonah Jones-trompet, Stuff Smith-viol, Buster Bailey vroeger van de Fletcher Henderson Band op klarinet, Clyde Hart die in 1930 piano speelde bij de territory band van Jap Allen toen Ben Webster de tenorsaxofonist was, Bobby Bennett op gitaar en Mack Walker-bas, Cozy Cole-drums. Dit septet van Stuff Smith was een hard swingend groepje dat als het moest ~~op~~ voor de afwisseling wel eens een ballad speelde, maar ~~dit~~ naast het frenetieke swingwerk bij een deel van het publiek vooral ook populair was vanwege de show en speciaal de waanzinnige teksten, interrupties, visuele grappen. 'Zany' noemde men dat. Uit een aantal platen komt er best nog wel iets van over, al misten de musici toen en wij nu hun publiek. Met een totaal nieuwe bezetting waarin George Clarke op tenorsaxofoon: "Sam the vegetable man".

plaat 3 Stuff Smith a/h Onyx Club Orchestra: Sam the vegetable man (Block, Brevour, B/1 - 3:04 - Storyville SLP 703
Rusinoky)

"Sam the vegetable man", december 1938 door Varsity opgenomen in New York City, nu: Stuff Smith and his Onyx Club Orchestra. Jonah Jones-trompet, Stuff Smith-viol, George Clark-tenorsaxofoon, Sam Allen-piano, Bernard Addison-gitaar, John Brown-bas, Herbert Cowans-drums. Ondanks de naam had de groep de Onyx Club verlaten, ~~was~~ Stuff Smith was inderdaad de zeer wilde vogel die men ^(zie) bij zijn violspel kan voorstellen - vandaar allerlei problemen. ^(zie) Wild swingen met veel dubbelgrepen en een extreem vibrato, maar daarnaast ook ^(zie) weldegelijk de ballad.

dem Stuff Smith a/h Onyx Club Orchestra: My thoughts (Mezzrow, Smith)
B/2 - 3:06 - idem

Sam Allen op cellosta in de ballad "My thoughts" van Stuff Smith, terwijl als mede-componist Mezz Mezzrow vermeld wordt, een klarinettist die toen vooral bekend was als handelaar in reefern, marihuana-sigaretten, ~~was~~ sinds 1933 een illegale dus winstgevende bezigheid - en ik heb het sterke vermoeden dat Mezzrow geen noot heeft bijgebragen aan "My thoughts", maar dat het de betalingswijze van Stuff Smith was. Terug naar de 'bany' kant van het orkestje - met riffs op viool en tenorsaxofoon achter de trompetsolo van Jonah Jones: "My blue heaven".

idem Stuff Smith a/h Onyx Club Orchestra: My blue heaven (Whiting, Donaldson)
B/3 - 3:05 - idem

"My blue heaven", nog steeds uit de session voor Varsity van december 1938. Trompettist Jonah Jones kreeg de voornamen Robert Elliott na zijn geboorte in Loufville, Kentucky, op 31 december 1909, hij was dus vier maanden jonger dan Stuff Smith. Jones begon als trompetleerling bij de Booker T. Washington Community Centre Band in zijn geboortestad, professioneel had hij zijn eerste werk op riverboats waardoor hij met regelmaat in New Orleans kwam, Eind jaren twintig speelde hij een tijd bij Horace Henderson, in 1931 bij Jimmy Lunceford en sinds '32 bij Stuff Smith met af en toe uitstapjes naar Lil Armstrong en McKinney's Cotton Pickers. In 1940 zou hij via Benny Carter en Fletcher Henderson naar Cab Calloway gaan, in de jaren vijftig/zestig ~~was~~ had Jonah Jones groot commercieel succes met een eigen kwartetje.

Nog één opname van Stuff Smith and his Onyx Club Orchestra, ook weer voor Varsity in New York City, nu van april 1940, ~~met~~ met Eric Henry op piano en Luke Stewart-gitaar, in plaats van Sam Allen en Bernard Addison.

"Crescendo in drums".

idem Stuff Smith a/h Onyx Club Orchestra: Crescendo in drums (Smith)
B/voorlaatst - 2:43 - idem

"Crescendo in drums" van Stuff Smith, april 1940 door Varsity in New York City opgenomen. Stuff Smith a/h Onyx Club Orchestra met Jonah Jones-trompet, de leider-viool, George Clark-tenorsaxofoon, Eric Henry-piano, Luke Stewart-gitaar, John Brown-bas, Herbert Cowans-drums. Stuff Smith ging als een van de eerste violisten elektronisch versterkt spelen, zoals dat bij de gitaar begon, bleef een ruw en ongeregeld leven leiden zodat hij ^{b.v.} zijn Europese toernee met Jazz at the Philharmonic in 1957 niet afmaakte. Hij overleed op 25 september 1965 in München en werd begraven in het land van zijn vriend Timme Rosenkrantz, Denemarken. In 1938 werd zijn orkest in de Onyx Club opgevolgd door het Sextet van bassist John Kirby, ~~was~~ dit is het slot van deel 104 in de NOS Jazzgeschiedenis, MDR.

laat 2 John Kirby and his Onyx Club Boys: Rehearsing for a nervous breakdown (Kirby)
B/1 - 2:39 - Brunswick 87 525

0 0 0 0 0

opn. 3-12, 81

NA 95 292